

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4C/88/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313202718
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5313202718.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcom X/ Q. K., N.. X.X.XXXX, A. W. XXXX, B. P. X/ V. K., N.. XX.X.XXXX, A. B. XXXX, v konaní o zaplatenie 7315,64 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Odporcovia 1/, 2/ s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 4 273,15 € v pravidelných mesačných splátkach 250 € vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca vopred pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote.

II. Určuje zmluvné podmienky zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.12.2007 o tom, že splatné úroky a poplatky sa dňom splatnosti stávajú súčasťou istiny a ďalej sa úročia, o poplatkoch za správu úveru a o tom, že dňom splatnosti sa stáva súčasťou istiny a ďalej sa úročí, o tom, že jednotlivé úhrady odporcov sa započítavajú v poradí: 1. splatné poplatky a náklady spojené s úverom, 2. úroky z omeškania, 3. úroky, 4. istina za n e p r i j a t e ľ n é zmluvné podmienky v celom rozsahu a pre neprijateľnosť za n e p l a t n é zmluvné podmienky v celom rozsahu.

III. Návrh na zaplatenie sumy 3 042,49 € z a m i e t a.

IV. Žiadny z účastníkov konania n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 22.3.2013 navrhovateľ podal návrh, v ktorom žiadal, aby mu odporcovia 1/, 2/ zaplatili sumu 7315,64 € v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žiadali nahradiť trovy konania. Skutkový základ uvedený v návrhu bol ten, že odporcovia 1/, 2/ uzavreli dňa 10.12.2007 zmluvu č. XXXXXXXXXXXX o splátkovom úvere, neoddeliteľnou súčasťou ktorej boli všeobecné obchodné podmienky. Ide o zmluvu o úvere podľa § 497 - 507 Obchodného zákonníka. Dňa 28.6.2011 medzi postupcom B. B.P., P.B., A. a navrhovateľom bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok podľa § 524 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Ku dňu postúpenia pohľadávka predstavovala sumu 7515,64 € (226 416,17 Sk), pozostávala z istiny 0 €, riadneho úroku 0 €, úroku z omeškania 382 €, ostatné príslušenstvo 0 €. Dlh je vo výške 382 €, teda vo výške úroku z omeškania. Z uvedených dôvodov súd nezaviazal zaplatiť odporcov 1/, 2/ sumu 7315,64 €, ako je uvedené v rozsudovom návrhu, ale sumu 382 €, zvyšnú časť úroku z omeškania tak, ako vyplýva zo skutkových tvrdení. Zo skutkových tvrdení nevyplýva, že by odporcovia dlhovali na istine, riadnom úroku a ostatnom príslušenstve nejakú sumu. V skutkových tvrdeniach uvádza navrhovateľ len to, že dlhujú odporcovia úrok z omeškania 382 €. Z toho dôvodu súd považoval za správne priznať navrhovateľovi pohľadávku proti odporcom v takejto výške, ktorá vyplýva zo skutkových tvrdení a nie vo výške 7315,64 €, ako je uvedené, bez akéhokoľvek skutkového a matematického základu v rozsudovom návrhu. Vo zvyšnej časti návrh zamietol.

O tomto návrhu rozhodol Okresný súd v Čadci rozsudkom č.k. 4C/88/2013-45 zo dňa 19.11.2013 tak, že zaviazal odporcov zaplatiť 382 € a vo zvyšnej časti 6 933,64 € návrh zamietol.

V odvolaní na čl. 53 spisu právny zástupca navrhovateľa uviedol, že súd vychádzal z chybných údajov v žalobe, ktoré boli uvedené v článku III. a IV. žaloby, kde došlo k zrejmej matematickej nesprávosti, resp. chybe v písaní. V uvedenej časti návrhu bola uvedená nesprávna výška nezaplatenej istiny, a to 0 €. Zároveň však bolo uvedené, že celková výška dlžnej sumy ku dňu postúpenia je 7 515,64 €. Po postúpení bolo zaplatených 200 €. Tým sa pohľadávka znížila na sumu 7 315,64 €. Táto suma pozostáva z istiny 6 933,64 € (pôvodne ku dňu postúpenia 7 133,64 €) a vyčíslených úrokov z omeškania vo výške 382 €. V odvolaní poukázal navrhovateľ aj na tú skutočnosť, že odporcovia uznali svoj záväzok voči navrhovateľovi, ktorý im vznikol zo zmluvy o splátkovom úvere dňa 10.12.2007. Uznali ho čo do dôvodu a výšky a zaviazali sa splatiť svoj záväzok. Dohoda má všetky náležitosti platného právneho úkonu.

Uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 8Co/432/2014-65 zo dňa 29.9.2014 odvolací súd zrušil rozsudok prvostupňového súdu a vrátil vec na nové konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na skutočnosť, že návrh musí byť jasný, stručný, určitý, zrozumiteľný a vykonateľný. Ak nespĺňa uvedené kritériá, ide o vadu konania odstrániteľnú postupom podľa § 43 ods. 1 OSP. Mal za to, že chyba v návrhu sa vyskytuje, ako istina je uvedený úver 0 € a úrok z omeškania 382 €, avšak podľa názoru odvolacieho súdu nič nebránilo súdu upozorniť navrhovateľa na chybu týkajúcu sa neuvedenia sumy, z ktorej pozostáva istina a vyzvať ho, aby ju v stanovenej lehote odstránil (§ 43 ods. 2 OSP).

Do konania oznámil vstup vedľajší účastník konania (čl. 70, 71). Súd vyrozumel vedľajších účastníkov konania vyrozumiením na čl. 76 a čl. 80 spisu, že dáva súhlas k nahliadnutiu do súdneho spisu podľa § 44 ods. 2 OSP, aby spotrebiteľia neboli ukrátení na právach, ktoré chce vedľajší účastník konania chrániť. Zároveň ich vyzval na anonymizáciu ich vlastných údajov v podaniach, za ktorú zodpovedajú. Žiadal, aby doručili kópiu plnej moci. Na základe § 93 ods. 3 novely OSP ich vyzval k predloženiu súhlasu odporcov so vstupom do konania, inak súd na oznámenie o vstupe nebude prihliadať (§ 101 ods. 3 OSP, § 93 ods. 3 OSP).

Na čl. 72 spisu vyzval odporcov, aby doručili doklad o zaplatení dlhu alebo vyjadrenie, pokiaľ sa chcú vyjadriť. Stanovená lehota uplynula márne bez akejkoľvek reakcie odporcov.

Právneho zástupcu navrhovateľa na čl. 73 spisu súd vyzval, aby doručil riadny návrh s podrobnou špecifikáciou predmetu sporu a jednotlivých položiek nielen čo do matematického vyčíslenia skutkového stavu, ale aj konkrétnych ustanovení zákona alebo zmluvy, od ktorých nárok na tú-ktorú položku odvodzuje (istina, úrok, úrok z omeškania, zmluvná pokuta a iné nároky), a to tabuľkovým spôsobom v stanovenej lehote. V zmysle uvedenej výzvy doručil právny zástupca navrhovateľa špecifikáciu nároku na čl. 81 súdneho spisu dňa 13.3.2015. Podanie súd doručil odporcom spolu s termínom pojednávania.

Spolu s termínom pojednávania súd doručil všetkým účastníkom konania výzvu na čl. 95 spisu, aby účastníci konania uviedli celkovú výšku platby na úver 150 000 Sk = 4 979,09 € (celková platba = istina + úrok + úrok z omeškania + poplatky + sankcie). Súd vyzval účastníkov konania, aby neoznámovali výšku pohľadávky, ale výšku platby.

Na čl. 97 spisu právny zástupca navrhovateľa uviedol, že z poskytnutého úveru odporcovia zaplatili do postúpenia pohľadávky sumu 505,94 €, po postúpení 200 €, spolu zaplatili 705,94 €.

Odporcovia na výzvu súdu opakovane nereagovali, ignorovali výzvu súdu a neoznámili, aká bola celková výška platby odporcov na poskytnutý úver.

Súd vykonal dokazovanie nasledovnými dôkazmi - návrh čl. 1, 2, zmluvu o splátkovom úvere čl. 4, zmluvu o zmenkovom vypíňacom práve čl. 5, všeobecné obchodné podmienky čl. 7 a nasl. súdneho spisu, dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku čl. 24, zmluvu o postúpení pohľadávok čl. 25, príloha č. 1 k zmluve o postúpení čl. 32, príloha č. 1 k zmluve o postúpení čl. 33, oznámenie o postúpení pohľadávky čl. 34, ďalšie oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 18.7.2011 čl. 36, podací hárok čl. 37, výzva k úhrade čl. 38, 39, pokus o zmier čl. 40, podrobné procesné poučenia súdu čl. 16, 17 vrátane poučenia podľa § 120 ods. 4 OSP v nadväznosti na § 205a OSP, ktoré

boli doručené všetkým účastníkom i právnomu zástupcovi, opakovane doručená dohoda o uzavretí splátkového kalendára čl. 27, ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní navrhovateľa, právneho zástupcu čl. 28, opakovane dohoda o uzavretí splátkového kalendára čl. 30, zápisnica o pojednávaní zo dňa 15.8.2013 čl. 31, zápisnica o vyhlásení rozsudku zo dňa 8.10.2013 čl. 36, termín vyhlásenia rozsudku zrušený, zápisnica zo dňa 19.11.2013 čl. 41, ospravedlnenie právneho zástupcu navrhovateľa čl. 42, rozsudok čl. 45, odvolanie čl. 49, v písomnom znení čl. 53, zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu čl. 65, sudkyňa konštatuje, že podľa § 226 OSP súd je viazaný závermi odvolacieho súdu, rovnako účastníci konania a advokáti, oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka konania čl. 70, 71, výzva súdu právnomu zástupcovi navrhovateľa v súlade so závermi odvolacieho súdu čl. 73, výzva vo veci vedľajšieho účastníka konania čl. 74, oznámenie vedľajšiemu účastníkovi konania čl. 76, námietka neprípustnosti vedľajšieho účastníctva čl. 77, opakované oznámenie vedľajšiemu účastníkovi konania čl. 80 spisu, odpoveď právneho zástupcu navrhovateľa na výzvu súdu čl. 81, teda špecifikácia nároku tvoriaceho predmet sporu, sudkyňa konštatuje, že toto podanie bolo doručené aj odporcom 1/, 2/, výzva súdu právnomu zástupcovi navrhovateľa, kde obidvom odporcom čl. 95 spisu, aby uviedli celkovú výšku platby na úver 150 000 Sk, to znamená súčet istiny, platieb istiny, platieb na úrok, platieb na úrok z omeškania, platieb na poplatky, platieb na sankcie, súd v tejto výzve konštatoval, aby právny zástupca neoznamoval neustále výšku pohľadávky, ale výšku platby, na výzvu súdu právny zástupca navrhovateľa oznámil, že odporcovia z poskytnutého úveru do postúpenia pohľadávky uhradili 505,94 € a po postúpení pohľadávky 200 €, spolu zaplatili 705,94 €.

Zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.12.2007 na čl. 4 spisu súd mal preukázané, že odporcovia uzavreli s právnym predchodcom navrhovateľa B. B., P.B., A. zmluvu, na základe ktorej im bol poskytnutý úver 150 000 Sk ako spotrebný úver bezúčelový. Výška úrokovej sadzby premenlivá 11,35 %, poskytnutie úveru jednorazovo, bezhotovostne, spracovateľský poplatok 3 000 Sk pri uzatvorení úverovej zmluvy, poplatok za správu úveru 60 Sk mesačne, výška splátky 2 172 Sk, splatnosť prvej splátky 20.1.2008, počet splátok 119, splatnosť vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, konečná splatnosť 20.11.2017, ročná percentuálna miera nákladov 13,49 %.

Zo zmluvy o zmenkovom vyplňacom práve zo dňa 10.12.2007 na čl. 5 spisu súd zistil, že B. B. s odporcami uzavrela dohodu o vyplnení blankozmenky na základe uvedenej úverovej zmluvy. Mala slúžiť k zabezpečeniu pohľadávky z úverovej zmluvy. Vo vystavenej blankozmenke chýbal údaj určujúci zmenkovú sumu, dátum splatnosti zmenky a menu zmenkovej sumy (článok I/5 zmluvy). Chýbajúce údaje mal vyplniť veriteľ. Chýbajúcimi údajmi boli výška zmenkovej sumy, dátum splatnosti. Zmenkovú sumu mal právo vyplniť vo výške pohľadávky. Právo na vyplnenie vzniklo po splatnosti pri neplatení.

Na čl. 7 spisu sú všeobecné obchodné podmienky k poskytnutému úveru.

Z bodu 7.4.4 všeobecných úverových podmienok vyplýva, že nie v úverovej zmluve, ale v týchto všeobecných podmienkach bolo určené, že splatné úroky, poplatky, zmluvné pokuty, úroky z omeškania sa stávajú súčasťou istiny a ďalej sa úročia.

Zo všeobecných podmienok súd mal ďalej preukázané, že jednotlivé úhrady odporcov sa budú započítavať v poradí 1. splatné poplatky a náklady z úverov, 2. úroky z omeškania, 3. úroky, 4. istina.

Z úverovej zmluvy mal súd preukázané, že za správu úveru sú povinní odporcovia platiť poplatok, ktorý sa stáva súčasťou istiny a je úročný.

Z dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku zo dňa 28.12.2011 súd mal preukázané, že odporcovia uznali záväzok zaplatiť k uvedenému dňu 7 133,64 € a náklady inkasného konania vo výške 150 €. Dohodli aj rozhodcovskú doložku.

Na čl. 25 spisu je zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 28.6.2011 zo B. B., P.B., A. na navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava. Na čl. 32 spisu je príloha č. 1, na čl. 33 príloha, na čl. 34 oznámenie o postúpení pohľadávky, podací hárok čl. 35 spisu. Na čl. 38 spisu je výzva k úhrade 7 701,80 €.

Porovnaním skutočne poskytnutého úveru vo výške 150 000 Sk = 4 979,09 € a skutočných platieb odporcov na úver vo výške 705,94 € (čl. 97 spisu) súd dospel k záveru, že skutočný dlh medzi skutočne

poskytnutým úverom a platbou je 4 273,15 € (4 979,09 - 705,94 = 4 273,15 €). V skutočnosti predmetom sporu je suma 7 315,64 €. 7 315,64 € - 4 273,15 € = 3 042,49 €.

Zistený skutkový stav súd subsumoval pod nasledovné právne normy.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 Občianskeho zákonníka:

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

(4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predlži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 53a ods. 2 Občianskeho zákonníka ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa § 54 Občianskeho zákonníka:

(1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

(2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 153 ods. 3 OSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Podľa § 153 ods. 4 OSP ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/611/2014 zo dňa 16.12.2014, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu v Dolnom Kubíne č.k. 5C/143/2013-105 zo dňa 2.6.2014 a ktorým bolo určené: Zmluvná podmienka obsiahnutá v tých obchodných podmienkach Slovenskej sporiteľne, a.s., pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a mikropodnikateľom, ktorá v článku 5 „splácanie“ v bode 5.2 stanovuje, že pri splácaní pohľadávky banky sa z došlých súm uhrádzajú jednotlivé záväzky dlžníka v tomto poradí: splatné poplatky a náklady banky súvisiace s úverom v poradí od najskôr splatného záväzku, úroky z omeškania podľa poradia od najskôr splatného úroku z omeškania, úroky z prečerpania podľa poradia od najskôr splatného úroku z prečerpania, úroky podľa

poradia od najskôr splatného úroku a istina úveru. Ak má banka splatné pohľadávky voči dlžníkovi, prípadne garantovi, aj na základe iných zmlúv, poradie splatenia pohľadávok je oprávnená určiť banka, je táto zmluvná podmienka v spotrebiteľských vzťahoch neplatná pre neprijateľnosť.“

V nadväznosti na § 53a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka horeuvedenú zmluvnú podmienku navrhovateľka uviedla v spotrebiteľskej zmluve vo viacerých prípadoch, konkrétne aj v súdom prípade pod sp. zn. 4C/88/2013 a to napriek tomu, že uvedeným rozhodnutím prvostupňového a odvolacieho súdu táto podmienka bola určená za neprijateľnú a neplatnú. Navrhovateľka na základe neprijateľnej, neplatnej zmluvnej podmienky vymáha nárok aj v konaní pred Okresným súdom v Čadci pod sp. zn. 4C/88/2013. V nadväznosti na § 53a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka navrhovateľka bola povinná zdržať sa používania takejto podmienky a toto zákonné ustanovenie súd vykladá tak, že navrhovateľka sa má zdržať používania tejto podmienky nielen do budúcnosti, ale nemá uplatňovať nároky z tejto zmluvnej podmienky ani v iných prípadoch, teda ani v spore vedenom pod sp. zn. 4C/88/2013. Napriek uvedenej zmluvnej podmienke, ktorá bola vyhlásená za neprijateľnú a neplatnú sa navrhovateľka v konaní pod sp. zn. 4C/88/2013 domáha plnenia na základe už vyslovených neprijateľných, neplatných zmluvných podmienok. Súd preto z úradnej moci prihliadal na to, že rozhodnutím Krajského súdu v Žiline boli uvedené zmluvné podmienky určené za neprijateľné a neplatné a z úradnej moci na neplatnosť a neprijateľnosť zmluvnej podmienky prihliadal. Nároky z takto uplatnenej neplatnej a neprijateľnej zmluvnej podmienky nepriznal.

Súd vo veci 4C/88/2013 vyslovil, že určuje zmluvné podmienky zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.12.2007, vrátane obchodných podmienok:

ustanovenia o tom, že splatné úroky a poplatky sa dňom ich splatnosti stávajú súčasťou istiny, ustanovenia o poplatku za správu úveru a o tom, že dňom splatnosti a sa stáva súčasťou istiny, ustanovenia o tom, že jednotlivé úhrady odporcu sa započítavajú v poradí: 1. splatné poplatky a náklady s úverom, 2. úroky z omeškania, 3. úroky, 4. istina za neprijateľné zmluvné podmienky a pre neprijateľnosť za neplatné zmluvné podmienky. Na základe neplatných zmluvných podmienok podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka nebolo možné priznať navrhovateľke plnenie, pretože priznané plnenie by bolo bezdôvodným obohatením na základe neplatného právneho úkonu podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

Z uvedených dôvodov súd priznal navrhovateľke len rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 150 000 Sk (4 979,09 €) a skutočnou platbou zo strany odporcov vo výške 705,94 €, teda sumu 4 273,15 €. V konaní nebolo sporné, že ide o spotrebiteľský úver. Veriteľ - navrhovateľka je bankou, ktorá pri poskytovaní konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a odporca - dlžník je spotrebiteľ - fyzická osoba. Ide o spotrebiteľský úver podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení zmien a doplnkov. Na tento úver sa vzťahujú teda ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uvedené ustanovenia sa na úverovú zmluvu vzťahujú bez ohľadu na to, či úverová zmluva, tak ako v tomto prípade, bola uzavretá podľa Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka. Sadzobník poplatkov netvorí neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy. Aj keď zmluvné strany dohodli úver bez poplatku, je zrejmé, že navrhovateľka účtovala poplatok za správu úveru. Poplatok sa započítaval do istiny a bol úročený. Súd určil zmluvnú podmienku o tom, že splatné úroky a poplatky sa dňom ich splatnosti stávajú súčasťou istiny a o poplatku za správu úveru a o tom, že dňom splatnosti sa stáva súčasťou istiny za neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku. Na základe neprijateľnej a neplatnej zmluvnej podmienky navrhovateľke nevznikol nárok na poplatok a nemohol byť započítavaný do istiny a kapitalizovaný. Podľa tvrdenia navrhovateľky malo ísť o poplatok za správu úveru podľa sadzobníka. Navrhovateľka poskytuje úver vo vlastnom záujme za účelom dosiahnutia zisku z poskytnutého úveru. Vykonáva teda podnikateľskú činnosť, predmetom ktorej je poskytovanie peňažných prostriedkov. Je preto neprijateľné, aby účtovala poplatok za takzvanú správu úveru, keď nejde o poskytnuté protiplnenie. Z hľadiska spotrebiteľa je neprijateľné spočítavanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie a vykonáva túto podnikateľskú činnosť vo vlastnom záujme ako dodávateľ, naviac, keď poplatky započítava do istiny a ďalej ich úročí, kapitalizuje (rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5C/50/2012 zo dňa 21.1.2013 o neprijateľnosti a neplatnosti zmluvných podmienok, účtovania poplatkov za upomienky a výzvy, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/121/2013). Tieto podmienky nie sú individuálne dojednané podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odporca - spotrebiteľ nemohol ovplyvniť ich obsah a spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach. Takúto zmluvnú podmienku v súdnych sporoch, aj v tomto súdnom spore naďalej navrhovateľka uplatňuje, aj keď bola určená za neprijateľnú. Súd určil za neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku aj zmluvnú podmienku o tom, že jednotlivé úhrady odporcu sa započítavajú v poradí: 1. splatné poplatky a náklady s úverom, 2. úroky z omeškania,

3. úroky, 4. istina. Na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky a neplatnej zmluvnej podmienky nemohol priznať nárok navrhovateľky.

Poradie splatenia pohľadávok bola oprávnená určiť navrhovateľka a tak dochádzalo ku kapitalizácii pohľadávky navrhovateľky voči odporcovi započítavaním úroku, úroku z omeškania, poplatku do istiny podľa pokynu navrhovateľky, v dôsledku čoho skutočne poskytnutý úver vo výške 4 979,09 € (150 000 Sk), z ktorého odporca skutočne zaplatil 705,94 €, narástol na vymáhanú sumu 7 315,64 € istiny s prísl. Uvedené ustanovenie, ktoré umožňuje navrhovateľke kapitalizovať úrok, úrok z omeškania, poplatky do istiny a opakovane ich úročiť, ako aj určovať poradie splatenia pohľadávky je ustanovením úverových podmienok, ktoré nebolo individuálne dohodnuté a ktoré zjavne znevýhodňuje spotrebiteľa, zjavne zvyhodňuje navrhovateľa, neprimeraným spôsobom kapitalizuje poskytnutú pôžičku spotrebiteľovi. Uvedené dojednanie je neprijateľné a neplatné podľa § 53 ods. 2, ods. 5 Občianskeho zákonníka. Zároveň je neprijateľná a neplatná aj podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, pretože požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, a to formou kapitalizácie úroku, úroku z omeškania, poplatkov, ktorými neprimerane navyšujú základný poskytnutý úver, ktorý spotrebiteľ obdržal.

Okrem uvedených ustanovení je neplatným ustanovením aj pre rozpor s ustanovením § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré je účinné od 1.1.2008, ale podľa prechodných ustanovení v § 879j Občianskeho zákonníka k úpravám účinným od 1.1.2008 možno vzťahovať uvedené ustanovenie aj na právne vzťahy vzniknuté pred 1.1.2008.

Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008 pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. S použitím § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka je dôvodné aplikovať ustanovenie § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj v prípade plnenia dlhu v splátkach, čo je obsahom, aj účelom blízke čiastočnému plneniu dlhu.

V danom prípade podľa úverovej zmluvy a všeobecných podmienok poradie splátok čiastočného plnenia odporcu určovala sporiteľňa a určovala ho spôsobom zjavne nevýhodným pre spotrebiteľa - odporcu. Platby započítavala v poradí: 1. splatné poplatky a náklady navrhovateľa súvisiace s úverom, 2. úroky z omeškania, 3. úroky, 4. istina (kapitalizovaná istina). Je zřejmé, že úprava je zjavne nevýhodná pre spotrebiteľa. Pre spotrebiteľa je výhodné, aby sa platby splátky započítavali na istinu, dlh. Započítavanie podľa pokynov navrhovateľky najprv na príslušenstvo, až následne na pohľadávku, výrazne navýšilo náklady spotrebiteľa, spôsobilo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo je zjavné už na prvý pohľad porovnaním skutočne poskytnutého úveru vo výške 4 979,09 €, ktorý bol skutočne zaplatený v rozsahu 705,94 €, napriek tomu predmetom sporu je naďalej suma vo výške 7 315,64 € s prísl. V tomto smere súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že úrok a úrok z omeškania je príslušenstvom pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Zásadne nevzniká nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky (úrok z omeškania z úroku a z úroku z omeškania, z poplatkov, ktoré sú kapitalizované pripočítaním k istine, dlhu). Príslušenstvo pohľadávky úročeniu nepodlieha (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 35 Odo 101/2002 z 24.3.2004). V záujme spotrebiteľa a vôľou spotrebiteľa je preto poradie splátok určiť v zmysle § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda najprv na istinu, potom na úroky. Takéto započítavanie platieb je pre spotrebiteľa spravodlivé a takéto práva a povinnosti zmluvných strán sú v rovnováhe.

Súd preto vychádzal zo záveru, že zo skutočne poskytnutého úveru 4 979,09 € skutočne odporcovia zaplatili 705,94 €. Napriek výzvam súdu, napriek opakovaným predvolaniam sa ani nevyjadřili, ani sa nedostavili na pojednávanie, nepredložili účtovný doklad o skutočnej výške platieb na poskytnutý úver, preto súd musel vychádzať len z tvrdení navrhovateľky o tom, že zaplatili 705,94 €. Túto platbu odporcovia žiadnym spôsobom, žiadnym dôkazom nespochybnili. V nadväznosti na § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd túto platbu započítal na istinu. Odporcov zaviazal zaplatiť rozdiel medzi sumou 4 979,09 € a sumou 705,94 €, teda k zaplateniu sumu 4 273,15 €.

Ostatné nároky navrhovateľke, vzhľadom k neplatnosti a neprijateľnosti zmluvných podmienok, nepriznal po tom, čo vyslovil neprijateľnosť a neplatnosť týchto zmluvných podmienok (o poplatku a jeho započítavaní a kapitalizácii v rámci istiny, o úroku a jeho započítavaní a kapitalizácii v rámci istiny, rovnako úroku z omeškania). Vo zvyšnej časti 3 042,49 € návrh zamietol (7 315,64 € - 4 273,15 € = 3 042,49 €).

Podľa § 142 ods. 2 OSP ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Z uvedeného je zřejmé, že neúspech odporcov bol 4 273,15 €, úspech odporcov bol 3 042,49 €. Aj keď čistý úspech navrhovateľky je 1 230,66 €, súd poukazuje na nekalé praktiky navrhovateľky pri uzatváraní zmluvy, rozhodcovskej doložky, blankozmeny a v nadväznosti na túto skutočnosť inak

úspešnej účastníčke konania nepriznal právo na náhradu trov konania s poukazom na § 150 ods. 1 OSP, dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré videl v okolnostiach uzatváranej úverovej zmluvy, blankozmenky, uznávania záväzku, kedy spotrebiteľia - odporcovia boli v nevýhodnom postavení. Keďže súd vyslovil neplatnosť a neprijateľnosť zmluvných podmienok na neplatné a neprijateľné zmluvné podmienky, podľa názoru súdu nie je možné uzavrieť ani platný právny úkon o uznaní záväzku. Preto z uznávacieho prejavu odporcov nevychádzal. Nemôžu byť odporcovia zaviazaní plniť na základe neplatného právneho úkonu.

Súd rozhodol, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Podľa § 160 ods. 1 OSP súd priznal odporcom právo zaplatiť istinu v pravidelných mesačných splátkach 250 € vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca vopred pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote (§ 160 ods. 1 OSP).

Vstup do konania oznámil vedľajší účastník konania na strane odporkyne ako spotrebiteľky (čl. 70). Bol poučený súdom (čl. 76, 80) a vyzvaný k predloženiu súhlasu odporkyne so vstupom vedľajšieho účastníka konania do konania na jej strane podľa § 93 ods. 2 novely OSP. Keďže súhlas nedoručil, v súlade s § 93 ods. 2 novely OSP (zákon č. 353/2014 Z.z., účinný od 1.1.2015) súd na vedľajšieho účastníka konania neprihliadal, teda nepovažoval ho za účastníka konania a to bez rozhodovania o neprípustení do konania. Vychádzal z doslovného znenia § 93 ods. 2 OSP: „Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.“ Z uvedených dôvodov súd nemal povinnosť doručiť vedľajšiemu účastníkovi konania návrh a ostatné podania, pretože sa na neho „neprihliada“, má sa za to, že nie je vedľajším účastníkom konania (§ 79 ods. 4 prvá veta OSP: „Návrh na začatie konania a jeho prílohy doručí súd ostatným účastníkom do vlastných rúk.“). Nestotožnil sa s názorom vedľajšieho účastníka konania, že je potrebné aplikovať OSP platný a účinný do 1.1.2015, pretože vstúpil do konania v čase do 1.1.2015. Preto nie je, podľa názoru VÚK, jeho povinnosťou doručiť súhlas odporkyne s jeho vstupom do konania. Súd je povinný na jeho vstup prihliadať a doručiť mu návrh a ostatné podania.

Normy hmotného práva sa aplikujú v stave platnom a účinnom ku dňu vzniku právneho úkonu. Normy procesného práva (teda aj § 93 ods. 2 novely OSP, účinné od 1.1.2015) sa vzťahujú ihneď od 1.1.2015 na všetky prípady v čase rozhodovania. Inak povedané, súd aplikuje to procesné právo, ktoré je platné a účinné v čase rozhodovania. Z tohto dôvodu aj na tento prípad aplikoval ustanovenie § 93 ods. 2 novely OSP a na vedľajšieho účastníka konania neprihliadal. Súd má za to, že mu neodňal možnosť konať pred súdom. § 44 ods. 1 OSP umožňuje nahliadať do spisu účastníkovi konania, ktorým však vedľajší účastník konania nebol. Preto podľa § 44 ods. 2 OSP súd umožnil vedľajšiemu účastníkovi konania nahliadať do súdneho spisu a chrániť záujmy spotrebiteľa (čl. 76, 80). Toto právo vedľajší účastník konania nevyužil. Ďalej súd s týmto subjektom nekonal ako s vedľajším účastníkom konania a o jeho vstupe nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.